

STRATEGI FOR KØBENHAVN VERDENS MEST AKTIVE STORBY

FORORD

København er som vores hovedstad og landets største by noget særligt i forhold til andre byer i Danmark. Storbyens muligheder og begrænsninger for idrætsfællesskaberne og foreningslivet, skal ses og løses i en international kontekst.

København er speciel som by, som kommune og som arena for idrætten. Uden København kan DIF ikke opnå succes med vores målsætning om at bevæge danskerne og gøre Danmark til verdens mest idrætsaktive nation.

På den ene side er København en international by, der er et udstillingsvindue for Danmark, og på den anden side en by, hvor den nære velfærd og trivsel for borgerne er i centrum. Det er derfor DIF's rolle, som en relevant samfundsaktør, at bidrage til en positiv samfundsudvikling på alle politikområder, hvor idrætten kan bidrage.

Det er DIF's ambition, at idrætten skaber et fællesskab i København på tværs af forvaltninger og partifarver. Et fællesskab, der bekræfter Københavns placering på verdenskortet, og gør københavnere til de mest aktive storbyborgere i verden.

Niels Nygaard,
formand for Danmarks Idrætsforbund

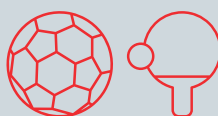
HVORFOR ER KØBENHAVN SPECIEL?

Storbyen København rummer et hav af muligheder for at idrætten kan udfolde sig, og københavnere kan blive mere idrætsaktive.

KØBENHAVNERNE ER FYSISK AKTIVE

Københavnere er generelt sunde og bevæger sig i dagligdagen, når de fx cykler på arbejde eller løber en tur rundt om søerne. Der er færre inaktive københavnere end gennemsnittet på landsplan¹.

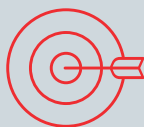
MAKSIMAL UDDNYTTELSE AF FACILITETER

Der er mange forskellige idrætter og mange foreninger i København – og så er der mange mennesker. Det giver mulighed for at bygge multifunktionelle faciliteter, der kan benyttes til flere idrætter og udnyttes til fulde på alle tidspunkter af dagen.

FORENINGER SAMLER KØBENHAVNERNE

Med omkring 1.000 idrætsforeninger har den organiserede idræt i København mulighed for at fungere som en social smeltedigel, hvor borgere fra forskellige lag i samfundet kan mødes med bevægelse og fællesskab i centrum.

NYE BYDELE, NYE IDRÆTSLØSNINGER

København vokser, og helt nye bydele springer frem. Det giver en unik mulighed for at skabe innovative løsninger i byudviklingen. Med smarte løsninger kan man skabe multifunktionelle idrætsfaciliteter selvom pladsen og økonomien er trang.

GLOBALE SPORTSEVENTS

Allerede i dag tiltrækker København nogle af verdens største sportsbegivenheder, som sætter Danmark på verdenskortet og inspirerer fremtidens generationer af eliteidrætsatleter.

¹ Den Nationale Sundhedsprofil (2017)

STORBYENS SÆRLIGE UDFORDRINGER

Mens København rummer et hav af muligheder, resulterer storbyens vilkår også i en række udfordringer, hvor København tydeligt adskiller sig fra resten af landet.

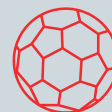
ULIGHED I BEVÆGELSE

Der er byområder med særlig lav idrætsdeltagelse og bevægelsesgrad. Vi ved, at sociale uligheder også manifesterer sig i en ulighed i bevægelse². Det er en udfordring, hvor omfanget og løsningsmodeller endnu ikke er fuldt belyst.

DEN VOKSENDE BY TRUER IDRÆTTEN

København vokser med 10.000 borgere om året, og helt nye byområder skyder frem. Alligevel er der ingen demografi-regulering af de kommunale midler til kultur og fritid.

FACILITETSEFTERSLÆB

København har færre faciliteter pr indbygger end noget andet sted i landet. Der er omtrent tre gange så mange indbyggere pr. idrætsfacilitet i København end gennemsnittet på landsplan³.

BEGRÆNSEDE OFFENTLIGE MIDLER

Den offentlige sektor i Danmark er generelt presset på økonomien. I København betyder det, at kultur og fritidsområdet alene er underlagt årlige effektiviseringer på 21 mio. kr.⁴

VENTELISTER HOS DE POPULÆRE IDRÆTTER

Mange borgere om relativt få idrætsfaciliteter fører til ventelister hos de populære idrætter. I en rundspørge fra 2018 svarer halvdelen af de københavnske forældre, at de har oplevet at støde på ventelister, når deres børn ville meldes ind i en idrætsforening⁵.

HØJE OMKOSTNINGER VED FACILITETSBYGGERI

København er Danmarks dyreste by i at bo i. Høje grundpriser fører til store omkostninger ved facilitetsbyggeri. Kombineret med det kommunale anlægsloft lægger det en betydelig dæmper på de politiske bestræbelser på at indhente facilitetsefterslæbet.

FÆRRE ER MEDLEMMER OG FRIVILLIGE I IDRÆTSFORENINGERNE

Kun godt 26 procent af københavnernes er medlem af en idrætsforening under DIF og DGI, hvilket placerer København på en kedelig sidsteplads i Danmark. Hovedstaden har færre frivillige i idrætsforeningerne end i resten af landet, og samtidig er der kun knapt halvt så mange børne- og unge-medlemmer i den organiserede idræt i København⁶.

² Det Københavnske Idrætsliv, Idrættens Analyseinstitut (2017)

³ Facilitetsdatabasen.dk

⁴ Kultur og Fritidsudvalget, Københavns Kommune (2018)

⁵ State of the city, DGI Storkøbenhavn (2018)

⁶ Det Centrale Foreningsregister

DIF'S STRATEGI - IDRÆTTENS BIDRAG TIL KØBENHAVN

DIF er en samfundsaktør, der har ambition om at bidrage til en positiv udvikling inden for alle politikområder, hvor idrætten kan spille en rolle. DIF's strategi for København skal derfor ses i tæt samspil med kommunens øvrige politiske udvikling. Københavns Kommuneplan 2019 "Verdensby med ansvar", der udstikker byens udvikling over de kommende 12 år, sætter blandt andet fokus på social sammenhængskraft, sundhed og bæredygtighed, samt at København skal agere internationalt som en kulturel storby med kant.

DIF har derfor sammenholdt vores analyse af Københavns muligheder og udfordringer med principperne bag Københavns Kommuneplan "Verdensby med ansvar", og er på den baggrund kommet frem til følgende 6 strategiske målsætninger, som er centrale for at gøre København til verdens mest aktive storby.

→ DE 6 MÅLSÆTNINGER

1. Flere børn og unge i København skal være idrætsaktive i foreningerne.
2. Mindre ulighed i idrætsdeltagelsen i København.
3. En aktiv byudvikling, der skaber rammer for aktive borgere.
4. København skal være et internationalt fyrtårn for idræt og fysisk aktivitet.
5. Eliteidrætten og events skal være en del af Københavns Kommunes identitet.
6. Idrætten skal være en samfundsaktør, der tager socialt ansvar i København.

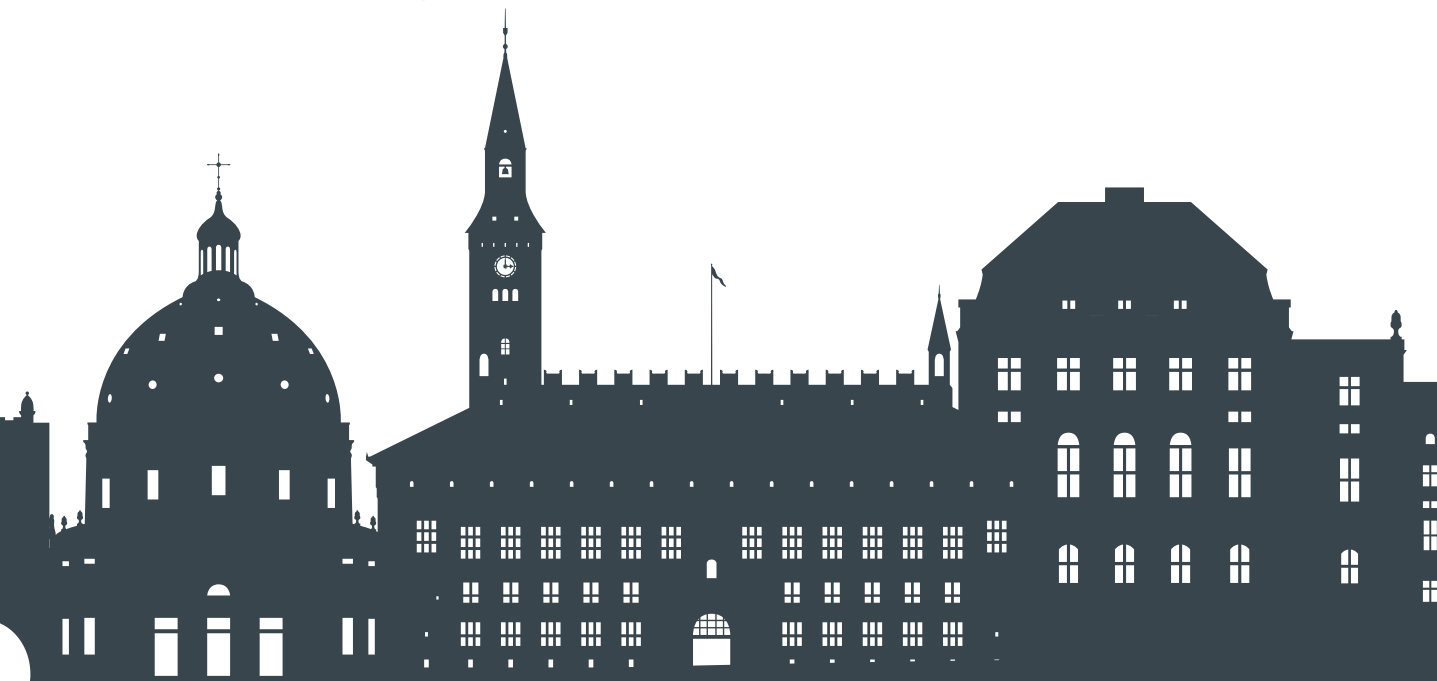
MÅLSÆTNING 1

FLERE BØRN OG UNGE I KØBENHAVN SKAL VÆRE IDRÆTSAKTIVE I FORENINGERNE

Børn og unge i København halter desværre efter resten af landet, når det kommer til idrætsdeltagelsen i foreningerne. Facilitetsefterslæb, ventelister og en generel lavere idrætsdeltagelse er en del af forklaringen. Det er DIF's ambition at hæve andelen af foreningsaktive børn og unge i København, fordi foreningsidrætten er meget mere end bevægelse. Det er fællesskab, demokrati, kontinuitet, forpligtigelse og kvalitet. Værdier som ikke bare styrker og fastholder idrætsaktiviteten, men også slår positive rødder ud i resten af samfundet.

KONKRETE INDSATSSOMRÅDER

- DIF vil bidrage til indsatser, der understøtter og øger frivilligheden. Frivillige trænere, ledere og hjælpere er en grundressource for foreningslivet og fundamental for at kunne øge børn og unges foreningsdeltagelse.
- DIF vil arbejde for indsatser, der gør skolen og lokalområdet til omdrejningspunktet for at øge børn og unges idrætsdeltagelse i foreningslivet. Det skal bl.a. ske gennem "den åbne skole" og ISA-projekter (Idræt og Samvær) med udvalgte skoler gennem DIF Get2Sport.
- DIF vil arbejde tæt sammen med Københavns Kommunes kultur- og fritidsforvaltning om deres indsatser for at øge antallet af **børn og unge i foreningerne**. Indsatser der bl.a. går på understøttelse af frivillige, oprettelse af nye og flerstrengede foreninger, samt målrettede indsatser i nye bydele og bydele med lav idrætsdeltagelse.
- DIF vil arbejde for udbygning og **bedre udnyttelse** af faciliteterne i Københavns Kommune. Der er både behov for nye faciliteter, og at de eksisterende faciliteter udnyttes maksimalt på alle tider af dagen.
- DIF vil arbejde for at **nedbringe ventelister** for børn og unge hos de mest populære idrætsgrene. En udfordring, der hænger uløseligt sammen med Københavns Kommunes facilitetsefterslæb.
- DIF vil arbejde for, at **de københavnske skoler** bliver opgraderet til at være mere bevægelsesvenlige i takt med, at Københavns Kommune renoverer de enkelte skoler.

MÅLSÆTNING 2

MINDRE ULIGHED I IDRÆTSDELTAGELSEN I KØBENHAVN

Det er en særlig udfordring, at storbyens uligheder i indkomstniveau og uddannelsesbaggrund manifesterer sig i idrætsdeltagelsen. Det kan konstateres, at der er byområder med særlig lav idrætsdeltagelse og bevægelsesgrad, som kræver målrettede indsatser. Denne ulighed i bevægelse skal modarbejdes allerede fra børne- og ungdomsårene. Vi har endnu ikke tilstrækkelig viden om børn- og unges idrætsvaner på bydelsniveau i København. Det er helt centralt for at kunne lave de rette målrettede indsatser, der modvirker uligheden i bevægelse og idrætsaktivitet.

KONKRETE INDSATSOMRÅDER

- DIF vil understøtte samarbejder mellem kommune og foreninger, herunder arbejde for en styrkelse af de sociale partnerskaber.
- DIF vil bidrage til at styrke og udvide den partnerskabsmodel, som ligger til grund for DIF Get2Sports indsatser gennem foreninger i udsatte boligområder. Herunder udmøntningen af DIF Get2Sports samarbejdsaftale med Københavns Kommune.

- DIF vil arbejde for, at der foretages en **idrætsvaneundersøgelse**, som belyser udfordringerne for børn og unges idrætsdeltagelse på bydelsniveau i Københavns Kommune.
- DIF vil arbejde for, at den organiserede idræt fungerer som en **social smeltedigel**, hvor borgere fra forskellige lag i samfundet mødes med bevægelsen i centrum – særligt gennem målrettede partnerskaber med idrætsforeningerne i de udsatte boligområder.
- DIF vil arbejde for at fastholde og udvide Københavns Kommunes ordning for **økonomisk støtte til kontingent** for udsatte børn og unge, som en tillidsbaseret støtte direkte til foreningerne.
- DIF vil bidrage til at løfte Københavns allermest **socialt udsatte borgere** gennem målrettede idrætsstilbud.
- DIF vil arbejde for, at faciliteterne i Københavns Kommune er **bemandede med ressourcepersoner**, der kan understøtte både idrætsmæssige og sociale aktiviteter.

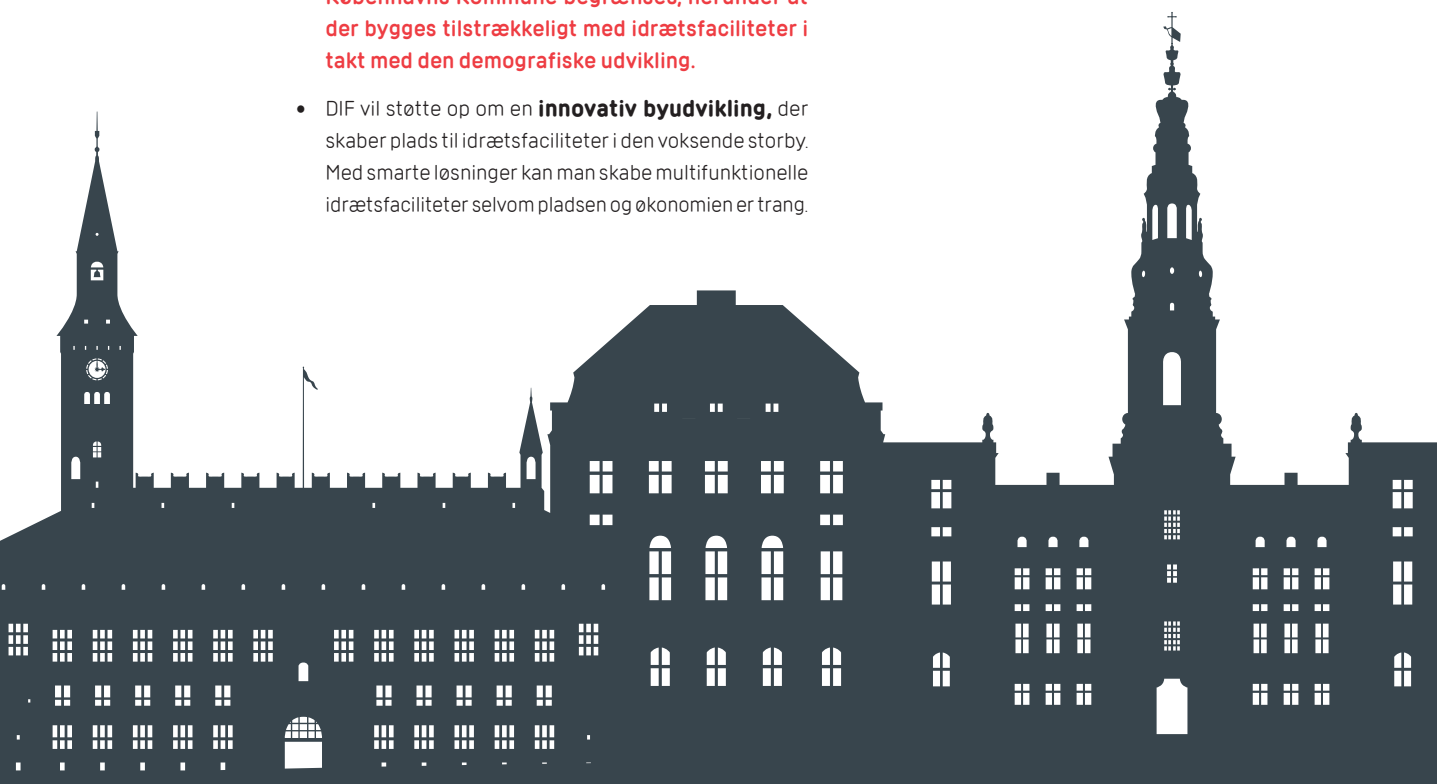
MÅLSÆTNING 3

EN AKTIV BYUDVIKLING, DER SKABER RAMMER FOR AKTIVE BORGERE

København vokser med 10.000 borgere om året og helt nye bydele springer frem. Det giver en unik mulighed for at tænke idræt og bevægelse ind i byudviklingen fra starten. For at udnytte potentialet i den hastigt voksende by kræver det, at idræt og bevægelse er et fast fokuspunkt i byudviklingen, og at kommunens budgetter på kultur og fritidsområdet følger med den demografiske udvikling. Samtidig skal der tænkes i innovative løsninger på moderne multifunktionelle idrætsfaciliteter, så facilitetsefterslæbet ikke øges i konkurrencen med den private byudvikling.

KONKRETE INDSATSOMRÅDER

- DIF vil arbejde for, at **kulturområdet prioriteres økonomisk, herunder at få idræts- og kulturområdet med ind i den demografiske fremskrivning af budgettet, så Københavns Kommune bliver bedre i stand til at udbyde idræt for kommunens voksende antal borgere.**
- DIF vil arbejde for at **facilitetsefterslæbet i Københavns Kommune begrænses, herunder at der bygges tilstrækkeligt med idrætsfaciliteter i takt med den demografiske udvikling.**
- DIF vil støtte op om en **innovativ byudvikling**, der skaber plads til idrætsfaciliteter i den voksende storby. Med smarte løsninger kan man skabe multifunktionelle idrætsfaciliteter selvom pladsen og økonomien er trang.
- DIF vil arbejde for, at der bliver plads til foreningsidræt og bevægelse i **Københavns mange byrum**. Idrætten skal tænkes ind i byudviklingen, så fremtidens københavnere også kan opleve, at der er rum og rammer for det forpligtende fællesskab i foreningslivet.
- DIF vil presse på den nationale diskussion om **anlægsloftets begrænsninger** i forhold til bygning af idrætsfaciliteter i storbyen.
- DIF vil arbejde for mere samtænkning mellem investeringer i **velfærdsinstitutioner og idrætsfaciliteter**, når der fx bygges vuggestuer, børnehaver, skoler, sundhedshuse, ældrecentre eller plejehjem.
- DIF vil understøtte **offentlig-private partnerskaber** om at finansiere store anlægsprojekter til idrætsfaciliteter, herunder mulighederne for fondsfinansiering.
- DIF vil understøtte et bedre samarbejde om udnyttelse af idrætsfaciliteter imellem **alle kommuner i hovedstadsområdet**.

MÅLSÆTNING 4

KØBENHAVN SKAL VÆRE ET INTERNATIONALT FYRTÅRN FOR IDRÆT OG FYSISK AKTIVITET

Udfordringerne med inaktivitet og ulighed i bevægelse er globale og knytter sig særligt til de store byer. København og verdens øvrige storbyer kan være dem, der knækker kurven. Løsningerne kan i højere grad findes i byerne, hvor man er tæt på borgerne, fremfor hos regeringer i nationale initiativer. Mange af Københavns udfordringer skal i højere grad sammenlignes med udfordringer i andre storbyer uden for landets grænser. I virkeligheden har København på mange punkter et forspring i forhold til andre af verdens storbyer. København skal være en foregangsby i forhold til idræt og fysisk aktivitet, men også søge inspiration og smarte løsninger hos andre storbyer, der også sætter idræt og bevægelse højt på dagsordenen.

KONKRETE INDSATSOMRÅDER

- DIF vil arbejde for, at København bliver en del af et **internationalt storbynetværk**, i stil med C40-netværket på klimaområdet, med fokus på idræt og bevægelse og aktiv bekæmpelse fysisk inaktivitet. Det er herunder en ambition, at København indtager en central position i et sådant netværk.
- DIF vil arbejde for, at København bidrager positivt som en **foregangsby for andre storbyer** i verden, med høj idrætsdeltagelse og innovative løsninger til at få plads til bevægelse i storbyen.
- DIF vil understøtte, at Københavns Kommune indhenter et sammenligningsgrundlag med **data fra andre storbyer**, så København i højere grad sammenligner sig internationalt med andre storbyer.

MÅLSÆTNING 5

ELITEIDRÆTTEN OG EVENTS SKAL VÆRE EN DEL AF KØBENHAVNS KOMMUNES IDENTITET

Eliteidræt og store sportsbegivenheder har stor betydning for mange danskere, som følger med og bliver inspireret. Danskerne og i særdeleshed københavnere har efterhånden vænnet sig til, at København har etableret sig som værtsby for mange store sportsbegivenheder med fodbold-EM 2020 og Tour de France-starten 2021 som de foreløbige kroner på værket. Sammen med en række tilbagevendende deltager- og breddeevents som fx Copenhagen Marathon og Christiansborg Rundt er disse events med til at inspirere fremtidige generationer af idrætsudøvere og vise København frem fra sin bedste side. Med den rette indsats fra arrangører, myndigheder og foreninger kan events og elitesport også have en afsmittende effekt på den daglige breddeidræt for børn og voksne.

KONKRETE INDSATSOMRÅDER

- DIF vil arbejde for, at der sikres en **ordentlig kobling mellem store events og den københavnske breddeidræt, så værdien af events og eliteidræt kommer den almindelige idrætsaktive københavnere til gode.**
- DIF vil bakke op om, at Københavns Kommune gennem **Team Copenhagen** kan sikre økonomisk tilskud til de klubber, der arbejder med kommunens største talenter og udvikler den københavnske eliteidræt.

- DIF vil støtte, at Danmarks hovedstad viser sig frem overfor omverdenen som vært for **store idræts-events i fremtiden.**
- DIF støtter opførelsen af **nye moderne faciliteter**, der lever op til internationale standarder, så København fortsat kan være i spil som værtsby for store mesterskaber.
- DIF vil bidrage til at formidle kontakten mellem kommunen og **de professionelle idrætsklubber**, hvor vi ser et potentiale i klubbernes erhvervsnetværk, der kan bringe ledige i beskæftigelse, fleksjob, praktik eller uddannelse.
- DIF vil arbejde for at København på et tidspunkt bliver vært for **den fremtidige DM-uge**, hvor en række danske mesterskaber afholdes samlet over en uge i én by.

MÅLSÆTNING 6

IDRÆTTEN SKAL VÆRE EN SAMFUNDS- AKTØR, DER TAGER SOCIALT ANSVAR I KØBENHAVN

DIF er meget mere end en snæver interesseorganisation for idrættens vilkår. DIF er en samfundsaktør, der tager ansvar – også på politikområder, der ikke traditionelt ligger tæt på idrætten. Det er derfor også DIF's ambition, at idrætten skal spille en rolle på tværs af alle forvaltningsområder i Københavns Kommune. Ligesom DIF også er villig til at påtage sig et ansvar, når der skal træffes svære beslutninger om prioriteringer og besparelser.

KONKRETE INDSATSOMRÅDER

- DIF vil samarbejde med Københavns Kommune, hvis der skal foretages prioriteringer og effektiviseringer i midlerne til den københavnske idræt, med henblik på at afbøde konsekvenserne mest muligt.
- DIF vil bidrage til at løfte Københavns allermost socialt udsatte borgere gennem målrettede idrætstilbud, gerne i samspil med organisationer som "Ombold", "Værestederne", "Idræt for Sindet" og Københavns Kommunes eget tilbud "Idrætsprojektet".
- DIF vil bidrage til, at idræt og bevægelse kan spille en aktiv rolle i **forebyggende indsatser** på sundhedsområdet. Herunder den fysiske sundhed, der særligt på ældreområdet kan styrke helbredet gennem øget aktivitetsniveau, men også i forhold til mental sundhed, hvor foreningsfællesskabet kan modvirke noget af det psykiske pres, som særligt ses hos ungdomsårgangene.
- DIF vil samarbejde med Københavns Kommune om **"Motion og fællesskab på recept"**, hvor kommune, praktiserende læger, idrætsorganisationerne samt de københavnske idrætsforeninger går sammen om at få københavnere, der kan bruge motion som forebyggelse, ind i det lokale foreningsliv.
- DIF vil samarbejde med Københavns Kommune om en **beskæftigelsesindsats** gennem erhvervsnetværkene i de større professionelle klubber i forhold til at få flere ledige i praktik og på sigt i varig beskæftigelse. Det er en model, der har fungeret med stor succes i den svenske fodboldklub Malmö FF.
- DIF vil gennem **DIF Soldaterprojekt** opjustere indsatsen for de mange skadede veteraner, som bor i hovedstaden.

DIF
DANMARKS IDRÆTSFORBUND

IDRÆTTENS HUS
BRØNDBY STADION 20
2605 BRØNDBY

SEPTEMBER 2019
PRODUKTION FORMEGON